

Petar Pismestrović

PUŠKA

Urednik
Zoran Kolundžija

Petar Pismestrović

PUŠKA

Tri života Jovice Puškaša

PROMETEJ
Novi Sad

Svim ljudima život započinje danom kad su rođeni, ali Jovici Puškašu pravi život započeo je onoga letnjeg dana kad je na njegovoj rođendanskoj torti gorelo šest svećica. Po običaju, te svećice, koliko god da ih je, slavljenik bi trebalo, pošto zamisli jednu želju, u dahu da ugasi. Jovičin otac Đorđe, mama Eržika, deda Jovan – po kome je dobio ime – i baba Lenka nagovarali su slavljenika da brzo zamisli želju i ugasi svećice dahom, da bi se ispunila. Jovica je, opčinjen plamenom, odugovlačio kao da čeka da se želja odmah ostvari, ne znajući da se plamen bajke – koju je, do tada, bezbrižno živio, ubrzano gasi.

Uvod

Đorđe Puškaš, još u ranoj mladosti, znao je šta želi. Oženiti se, osnovati porodicu, napraviti kuću i živeti mirno na selu. Zbog toga se, već kao šesnaestogodišnjak, zaposlio u velikom poljoprivrednom kombinatu.

Sa ocem obrađivao je ono malo zemlje što im je preostalo nakon rata. Između ostalog, sejali su kukuruz, pšenicu, gajili bostan. Sve im je uspevalo, ali za lubenice je Đorđe bio majstor. Iako su ih mnogi u selu uzgajali, njegove su bile slađe i sočnije od drugih bostandžija. Kad bi ga pitali kako je moguće da mu lubenice tako dobro uspevaju, Đorđe bi odgovarao da ih zaliva ljubavlju još dok su u semenu.

Oženio se pre nego što je pošao u vojsku, govoreći da hoće da ga neko čeka kad se vrati kući. Odabranica njegovog srca, Eržika, bila je lepa, živahna, pametna devojka, vazda nasmejana i orna za šalu i pesmu. Volela je da koketira s muškarcima kao i mnoge vršnjakinje, ali je znala meru, pa je sve ostajalo na pogledima. Ako bi neko pokušao da se približi, povlačio bi se poražen. Nije bilo toga koji bi joj nešto dobacio, a da mu Eržika ostane dužna. Na svako pitanje imala je spremna dva odgovora.

Bila je devojčurak kada se zaljubila u Đorđa, koji je već bio vrlo ozbiljan momak, s planovima za budućnost.

Na selu je bilo normalno, pa i neophodno, da se zemljoradnici mladi žene, jer je kući uvek potrebna ženska ruka, pogotovu ako su u porodici samo muška čeljad.

Đorđe se još nije čestito ni brijao, a već je stao pred oltar s curetkom, koji će tek od pupoljka postati raskošni cvet.

Kad je otišao u vojsku, ostavio je Eržiku trudnu, kod svojih roditelja. Iako mlada, ona je znala sve kućne poslove i ničega se nije plašila. Bila je dobra snaha, pa su je Đorđevi roditelji, Jovan i Lenka, zavoleli kao rođenu kćer.

Đorđe je služio vojsku u Makedoniji, na albanskoj granici. Za vreme služenja vojnog roka samo jednom, gotovo pred kraj, bio je na odsustvu.

Nisu ga pustili ni kad mu se rodio sin, jer je napetost na granici bila sve veća. Kad se u vojničkoj uniformi pojavio na kućnom pragu, Jovici bi gotovo godina i već je trčkarao po prašini seoskog dvorišta. I jedan i drugi ostali su zbunjeni prvim susretom. Đorđe, jer nije znao šta početi s detetom, a Jovica, uplašen pojavom došljaka u uniformi, sakrio se iza majčinih skuta.

U toj situaciji najbolje se snašla Eržika. Podigla je dete na ruke i s njime u naručju zagrlila muža. Ipak, suze nije uspela da zadrži, pa su, svako iz svojih razloga, plakali. Kad se nakon mesec dana Đorđe konačno vratio iz vojske, Jovica mu je, odbacivši drvene igračke u prašinu, potrčao u susret.

Bile su to godine u kojima su se osećale posledice dugog rata, teške i gladne, u kojima je, dotad, nepoznata euforija, osećaj zajedništva, zanosa i poleta zahvatili zemlju. Doduše, Puškaševi nisu bili ni blizu onih predratnih vremena u kojima su imali i svoje radnike i velika imanja. Zbog toga je stari Jovan patio i bio kivan na sve. Najviše su mu smetali *ovi novi* koji su mu oduzeli zemlju i gotovo sva dobra.

Ipak, Đorđe se, za razliku od oca, nije osećao građaninom drugog reda. Po dolasku iz vojske, potpuno se osamostalio i sagradio kuću na kraju sela.

On i Eržika vredno su radili, ne bi li što pre došli do cilja.

Đorđe je u vojsci naučio da upravlja traktorom i razmišlja u duhu vremena.

U vojsci su ga primili i u partiju, pa je došavši kući, nekoliko puta imao sukob s ocem. Ideološki.

Čuvši oca kako proklinje crvene, rekao bi da u Sremu nikad nije ni bilo bolje. A to što je otac pre rata bio kulak, smatrao je nepravdom jednog trulog režima i toga se najiskrenije stideo. Njihovo neslaganje, bilo je jedno od presudnih razloga zbog kojih je Đorđe odlučio da se osamostali i sagradi kuću. Nije se bojao raditi, verujući da se rad uvek isplati. Radio je od jutra do sutra. Malo pomalo toliki trud imao je efekta.

Jovica je rastao obasut majčinom ljubavlju. Svaki slobodan trenutak Eržika je koristila da sina nauči da peva i pleše, a otac mu je, kao i većini dečaka, bio uzor. Gledajući kako otac upravlja traktorom i s lakoćom nosi vreće kukuruza, kao da su punjene perjem, u očima dečaka on je bio pravi div.

Po ceo dan Jovica se igrao u dvorištu. Trčao za živinom, hranio zečeve koje je otac uzgajao, praćkom gađao mačke ili vrapce, koji bi se skupljali ispred ambara i zobali zrnevlje rasuto pri skidanju s prikolice.

Omiljena zabava bilo mu je pecanje na obližnjem kanalu. Pecanju ga je naučio deda Jovan, koji ga je često vodio sa sobom i otkrivao pecaroške tajne.

Deda je unuku poklanjao ljubav koju nije mogao dati sinu. Uveče, kad bi završio posao oko stoke i seo na verandu stare kuće, pričao bi mu neverovatne priče, koje možda i nisu bile za decu njegovog uzrasta, kako je tvrdila baba Lenka, ali Jovica je hrabro dete i svaka priča, ma kako bila strašna, razbuktava dečju maštu i pritom podstiče hrabrost, govorio bi Jovan.

1.

Jedne zimske večeri, kad je mrak prekrrio selo, a sneg i hladnoća naterali ljude u kuće, u prostranoj i toploj sobi Đorđe, Eržika i Lenka igrali su karte, a Jovan uz čašu vina i dim stare lule, koja se neprestano gasila, poseo unuka na krilu i otpoče priču:

Pre mnogo, mnogo godina na našem salašu živeo je moj davni predak. Bio je veseljak, spadalo, šeret, ali vredan. Jednog letnjeg dana radio je do kasno na salašu, pa je odlučio da ode do sela i obiđe roditelje. Iako je već naveliko pao mrak, uputio se moj predak, peške, do sela. Po tom mrklom mraku, gustom kao testo, trebalo mu je do kuće dobra dva, pa možda i tri sata hoda.

Sedeći u dedinom krilu Jovica je s uzbuđenjem, pretvoren u uho, slušao, osećajući miris duvana i poneku kapljicu pljuvačke na svom licu. Jovan zastade, otpi gutljaj vina i ponovo zapali lulu, koja se često gasila. Čekajući napeto da deda nastavi, Jovica se uzvrpoljio pa, nestrpljiv, upita:

“I šta je onda bilo?”

E, išao je tako moj predak, polako jer se ništa nije videlo, pa je mogao ići i zatvorenih očiju. Povremeno je pevušio tek toliko da rastera dosadu. Iznenada, primetio je tri siluete još tamnije od mraka kako mu se približavaju. Kako rekoh, taj moj pre...

“... predak“, upade Jovica uzbuđeno, sav zanesen u dedino pričanje.

...da, predak, beše hrabar momak. Ničega i nikoga taj se nije plašio.

Tri siluete su prilazile nečujno kao magla.

U tami je moj hrabri predak razaznao tri popa, u crnim mantijama, s velikim kapama na glavama i dugim bradama. Prolazili

su mimo njega, bez glasa, kao da ga ne vide. Ali tom mom, znaš već, pretku, vrug nije dao mira, pa ih je pozdravio:

Dobro veče, božji ljudi!

Oni ne odgovoriše, samo ga prostreliše pogledima i izgubiše se u tami. Taj moj predak nastavio je put ka našem selu i pevajući zaboravio čudne popove i njihove poglede.

„I to sve, je?“ razočarano upita Jovica.

„Ne, ono najzanimljivije tek dolazi“, odgovori deda i povuče dim, gledajući kako čak i Đorđe i Eržika pažljivo slušaju. Jedino je Lenka, znajući sve njegove priče napamet, smešeći se pored šporeta spremala večeru.

Kad je stigao kući, nastavi deda, moj predak, legao je da spava umoran od prethodnog dana i dugog pešačenja. Ujutro je došla majka da ga budi, ali on je budan sedeo na krevetu s licem zagnjurenim u šake. Rekao je kako ga peku oči tako jako kao da je u njih stavio ljute paprike. Majka ga je pogledala i uplašeno primetila da su mu oči zatvorene i crvene, i smesta ga odvela kod lekara. Pregledavši ga, lekar se začudio, jer takvo nešto nikada, u praksi, nije video. Savetovao je majci da sina odvede u bolnicu. Rečeno, učinjeno. U bolnici se skupio konzilijum, ali su i oni samo slegali ramenima, ne znajući o kakvoj se bolesti radi.

„I onda?“ ponovo uskoči Jovica.

I ništa, moj predak se vratio kući s istim problemom s kakvim je i otišao. Njegova je majka od komšinice čula, da u nekom selu, bogu iza nogu, živi vračara koja skida čini i uroke, pa je odlučila da odvede sina do nje. Kad ga je videla, vračara upitala šta mu se desilo. Mladić joj ispriča sve po redu, ali je popove zaboravio. Na njeno pitanja da li je na putu kući nešto čudno video, momak se setio popova i ispričao kako ih je pozdravio i kako su ga oni pogledali.

E vidiš sinko, rekla mu je vračara, nikako se nisi smeo javljati, jer to su bila tri duha. Oni su te začarali i tu ti nikakva medi-

cina ne pomaže, ali ne brini, imam ja lek za to. Samo pazi da ti se to ne ponovi, jer sledeći put možda neću moći da pomognem.

I tako se taj moj predak do kraja života nikome nije javljao, a sretao je bogme razne utvare, vraćajući se noću sa salaša. Čiča miča i gotova priča.

Jovica se još više stisnu uz dedu ne pitajući više ništa.

Jovan se u sebi nasmešio osetivši kako njegovom unuku srce bije kao u zeca.

2.

Zimi, najčešće, posle nedeljnog ručka, deda Jovan bi upregao konje u saonice, na njih stavio praporce, uzeo unuka, zamotao ga u debelu bundu i po hladnom, a sunčanom danu, poterao dorata i riđana preko sela. A selo, kao i većina ravničarskih, nije malo. Rasteglo se duž puta kao crevo. S jednog na drugi kraj trebalo je dobrih pola sata muškog hoda.

Sećao se Jovan vremena kad su u selu postojale samo dve ulice. Presecale su se u centru sela. Na mestu gde su se sekle nastao je centar. Tu je bila crkva, ali se više niko ne seća kada je podignuta. Možda je prvo nastala crkva, pa tek onda selo, govorili su ljudi kada bi se o tome povelala reč. Iako je izgledala staro, crkva je odolevala zubu vremena, ali bi sigurno propala da je seljani nisu koliko – toliko održavali i povremeno obnavljali.

Godinama se selo razvijalo, pa su se pojavile i nove ulice, ali centar je ostao tamo gde je oduvek i bio. Doduše ne više onakav kakvim ga je Jovan pamtio iz najranije mladosti. Posle rata podignuto je nekoliko novih zgrada koje su napravljene u baštama uz samu crkvu, pa je centar sela dobio drugačiji izgled i razlikovao se od ostalih ulica i šorova. Tu je sagrađena zgrada mesne zajednice, škola, mala pošta i stanica milicije. Pored samog cen-

tra nalazila se trgovina mešovite robe u kojoj se moglo kupiti sve što je potrebno za kuću, a potrepštine i alatke za obradu zemlje zemljodolci su kupovali u zadružnoj trgovini, na rubu sela.

Odmah iza zgrade mesne zajednice, meštani su podigli vatrogasni dom s tornjem za osmatranje. Poučeni lošim iskustvom, kad je požar znao da zahvati atare i uništi letinu, a poneki put ugrozi i samo selo, osnovano je i dobrovoljno vatrogasno društvo u koje su se uključili svi mlađi muškarci. Interes je bio tako velik da su vremenom osnovali i omladinsku jedinicu u kojoj su deca učila sve o požarima i protivpožarnoj zaštiti.

Kroz široke ulice, tipične za sva ravničarska sela, vodila je kaldrma, na pojedinim delovima posuta sitnim tucanim kamenom. Pod pritiskom metalnih točkova taj se kamen vremenom pretvarao u prašinu. Leti, kad bi se u predvečerje seljaci vraćali kući iz polja, zaprežna kola bi podigla oblak prašine čim bi neko proterao konje u kas. Zbog toga su sve kuće na sebi imale sloj fine, žuto-sivkaste boje. Žene su morale zatvarati prozore da im prašina ne padne po nameštaju ili ne zaprlja sveže opran veš. I zelenom lišću prašina je davala pomalo sivkastu boju jeseni.

Jedino kad bi pala jača letnja kiša, selo bi sinulo u svoj lepoti i boji.

Kuće bi opet postale plave, žute ili zelene, prema tome kako su im zidovi bili okrečeni, a lišće pokazivalo da je leto još u punom jeku.

Samo bi se posle takvih kiša videlo, kako bi bilo dobro da je put bio bolje posut tucanikom.

Na mestima gde nije bila dovoljno tucanika nastajale su velike bare, koje su se, u vreme kiša, pretvarale u kaljuge i bile banja za domaće životinje.

Ponekad, u mrkloj noći, tu bi se zaglavila zaprega kakvog seljaka koji se vraćao sa salaša, pa bi se tek uz pomoć suseda, koji bi doveli svoje konje, oslobađao blatnog zagrljaja. Te lokve

su ostajale još dugo posle kiše i u njima bi se valjale seoske svinje ili guske, a za toplih dana razmnožavali punoglavci.

Selo ko svako selo, imalo je svoje priče, svoje junake i svoje tragičare. A svaka kuća bi se povremeno našla u centru pažnje, bilo po radosnim, bilo po tužnim događajima.

Tako su se i u kući Jovana Puškaša smenjivali radosni i tužni dani.

Bilo je veselja kad se oženio sin jedinac Đorđe, pa još više kad se rodio unuk Jovica.

Ali lepe trenutke zamenili su oni manje lepi kad se Đorđe s porodicom preselio u svoju još nedovršenu kuću. Jovan je pokušao da odvрати sina od nauma da gradi kuću, malo se ljutio na njega i na kraju teškog srca prihvatio da i Đorđe ima pravo da bira svoj put. Iako su on i Lenka došli u godine kad bi im sinovljeva pomoć bila od izuzetne koristi, pomirio se sa sudbinom, znajući da će im Đorđe priskočiti u pomoć, uvek kad bude trebalo.

Ipak, ono što je zadesilo kuću Puškaševih tog sparnog julskeg dana, kad je Jovica trebalo da proslavi šesti rođendan, promeniće život svima u kući.

Nekoliko dana je bilo promenljivo vreme. Dan bi započeo okupan suncem bez i jednog oblačka, a onda iza podneva počelo bi se sa zapada tamniti i gromovi i munje parati nebom. Iz teških, tamnih oblaka prolila bi se kiša kao iz kabla. Skoro svakog dana udarao je grad po atarima, tako da su seljaci samo molili svevišnjega da im poštedi ono malo letine. Đorđe je morao svakodnevno u akciju spasavanja zadružnih polja. Kanali su bilo premali da prime vodu nastalu od silnih kiša, pa su ona razlivala poljima, plaveći njive i uništavajući još nedozrele useve. Da zlo bude veće izlila se i Sava, pa je postojala sve veća opasnost da bi voda mogla doći i do sela, jer je nasip, udaljen desetak kilometara, na pojedinim mestima počeo da puca. Zbog toga je Đorđe,

umesto da proslavi sinov rođendan, morao traktorom na nasip. Kao da je nešto slutio, Jovica ga je uhvatio oko nogu i nije mu dao da ide. Držao se tako grčevito da je Eržika morala silom da ga odvoji od oca koji je, polazeći, dobacio:

“Sad ću ja to časkom. Nemoj da mi pojedješ celu tortu.”

Jovica je ostao plačući u majčinom naručju s ispruženim rukama prema ocu, koji je žurno seo na traktor i odjurio niz ulicu.

Prolazili su sati. Tek u sumrak otvorila se kapija, ali umesto Đorđa, došao je njegov kolega iz zadruga. Jovica je gledao čas nepoznatog čoveka, čas majku. Čovek je nešto tiho govorio, a majka nervozno kršila ruke. Niz lice su joj potekle suze. Kad je čovek otišao, Eržika se sagnula i podigla Jovicu.

“Tata je morao ostati na poslu, vratiće se kasno večeras”, rekla je, mučeći se da sakrije drhtaje u glasu.

“Dobro” odgovorio je Jovica i odjurio u sobu da se poigra s psićem Šarovom, koga je dobio za rođendan od dede Jovana. To što je majka plakala nije ga čudilo. Često bi je video kako plače kad nešto ne može biti po njenom, pa je u svojoj dečjoj glavici razmišljao da ona i ovog puta plače samo zbog toga što je otac obećao da će se brzo vratiti, a nije ispunio obećanje. Istina je bila potpuno drugačija, ali Eržika je nije rekla sinu: bio je premali da bi razumeo.

Vukući prikolicu s džakovima peska prema nasipu, traktor kojim je Đorđe upravljao, zaglibio se i nije se mogao iščupati iz dubokog blata. Đorđe je manevrisao napred, nazad, klizao u mestu i kad se konačno jednim točkom dokopao čvrstog tla, traktor se zaneo i prevrnuo, prignječivši nesrećnog vozača. Đorđe je u teškom stanju prevezen u bolnicu.

Saznavši šta se dogodilo njenom mužu, Eržika je ostavila Jovicu s dedom i babom i otišla s upravnikom zadruga, službenim automobilom, do bolnice. Dok je, kao bez duše, jurila

dugim bolničkim hodnicima, u njoj su se borile nada i zebnja. Zastala je kao skamenjena, ugledavši kako joj muža iznose iz operacione sale. Lekar je kasnije rekao da su povrede teške i da treba čekati i nadati se. Ali, uprkos snažnoj konstituciji, Đorđe nije dugo izdržao.

Smrt dođe kad joj se čovek najmanje nada.

Preseče ga u pola misli, u pola reči, u pola daha, u napola urađenom poslu.

Niko ne zna koliko je Đorđe, u svom poslednjem pogledu, tražio lice svog sina, koliko je, u tom zadnjem trenutku svesti, požalio što nije ostao u čvrstom sinovljevom zagrljaju. Ali sudbina je nešto što se ne da izbeći. Sreća, u koju je bezrezervno verovao, Đorđa je napustila u času kada mu je najviše bila potrebna. Tako su Jovan i Lenka ostali bez sina jedinca, Eržika bez muža, a Jovica bez oba roditelje.

Eržika je na nagovor rođake, koja je već duže živela u inostranstvu, otišla u Nemačku. Kuću nije htela da proda, nego ju je iznajmila da bi mogla da vraća kredit, a Jovicu ostavila Lenki i Jovanu. Odlazeći, Eržika je obećala sinu da će se vratiti. U početku je pisala i slala ponešto novca, ali su vremenom pisma dolazila sve ređe, potom prestala da stižu. Zbog toga je Jovica, tužan i nesrećan, sakriven od pogleda dede i babe, često plakao.

Ipak i suze su presušile kad je došao u godine u kojima mu je sve više nedostajao otac. Sedeći sam u štali na senu, često se sećao trenutaka dok ga je, kao sasvim malog, majka obasipala nežnostima, a otac govorio da su nežnosti, samo za mamine maze. Otac ga nije mazio, ali bi ga povremeno, kad bi došao kući s posla, pomilovao po kosi, štipnuo za obraz i pitao:

“Šta je mali, da li te mama ljuti?”

Jovica bi samo odmahnuo glavom i otišao da uzjaše drvenog konjića, kojega mu je deda napravio od dasaka.

Odrastajući, Jovica je čeznuo da opet vidi oca i da ga on, kao nekada, pomiluje po kosi. Sanjao je noću kako otac dolazi s njive, kako mu ide u susret i pruža ruke da ga zagrlji. Uvek kad bi se otac približio, Jovica se budio. Piljio bi dugo u drvenu tavanicu iznad sebe osećajući se napuštenim, usamljenim i odbačenim.

Ipak, ujutro kad bi baba ušla u sobu noseći šolju tople, bele kafe, Jovica bi skočio s kreveta i zagrljio je. Znala je Lenka da njenom unuku nedostaju roditelji i da ih ona ne može zameniti, ali se trudila da dete ne oseti da raste bez roditelja.

Puškaševi su živeli u prostranoj kući koja je, iako oronula, još uvek podsećala na neko bolje vreme, kad je njihova porodica bila jedna od najimućnijih u selu.

Imali su više od sto jutara zemlje, šume i malo jezero. Jovanov otac je na Fruškoj gori imao voćnjake i vinograde. Ali, posle Drugog svetskog rata, nova vlast je oduzela veliki deo imanja i Jovana i njegovu porodicu svela na nivo malih, običnih seljaka.

Crveni, kako ih je Jovan zvao, uzeli su mu i šume i jezero.

Vinograde i voćnjake morao je da proda, jer više nije mogao da ih održava. Ostala je samo velika kuća u selu i mali salaš u poljima, udaljen desetak kilometara. Još kao sasvim mali, Jovica je slušao kako deda psuje crvene i kako gundā protiv svega novog što se dogodilo nakon rata.

U želji da sazna što više, Jovica je vredno učio. Zanimalo ga je zašto deda stalno gundā, dok na radiju daju vesti.

“Lažu”, govorio bi sebi u bradu, “sve lažu”.

Jovica se pitao ko laže i šta laže. Nije mogao da se seti da li je i otac nekada psovao *crvene*, a nije znao ni ko su *crveni*.

3.

Jesenje jutro bilo je maglovito i za doba godine prilično hladno. Lenka je ušla u kuću s kantom mleka. Imala je na sebi debeli gunj i maramu zamotanu preko lica. Zevajući, još maturan od spavanja, Jovica iz svoje sobe istetura u toplu kuhinju.

“Je l se deda vratio sa salaša?” upita trljajući oči.

“Nije, ali je jutros rano došo Šarov. Brine me što se vratio sam. Nikud on ne bi bez Jove. Eno ga u dvorištu grebe po kapiji i cvili. Bože, da se dedi nije štogod desilo? Moraću da zamolim komšiju da odemo i vidimo šta je s njim.”

“Ja ću da skoknem do salaša”, dobaci Jovica odlučno, oblačeći se i s nogu pijujući čašu mleka. Navukao je gunj, uzeo kapu i izjurio iz kuće pre nego je Lenka stigla da vikne:

“Ne juri po toj hladnoći, luda glavo”.

Strepela je Lenka da se unuku nešto ne dogodi na putu, ali se još više plašila da se nešto nije desilo njenom mužu.

Jovica je odjurio u štalu i izveo konja, kojeg je deda samo u svečanim prilikama uprezao u čeze ili sanke, pa ga bez sedla uzjahao i pojurio put salaša.

Dok mu je oštri jutarnji vazduh, zajedno s konjskom grivom, šibao obraze, Jovica je sa zebnjom razmišljao šta je dedu moglo zadržati celu noć na salašu. Ne bi se previše brinuo da nije bilo tako hladno. Mora da ima ozbiljan razlog. A da mu se nije štogod loše desilo, pojavila se crna misao, ali Jovica je odmah, kao kužnu, izbaci iz glave. Ta nije deda dete, zna on da brine o sebi. Iako je konj jurio koliko ga noge nose, put se Jovici činio mnogo duži nego obično. Čak i kad je u daljini ugledao salaš, činilo se da konj trči u mestu. Ipak, ubrzo je u punom galopu ujahao u dvorište. Još je s kapije video da su vrata štale širom otvorena. Poput mačke, skoči s konja i pojuri prema kući

i tek tada primeti da ga Šarov prati u stopu. Kad je otvorio vrata pas projuri pored njega lajući.

“Deda, deda!” viknu Jovica uplašeno, videvši ga kako, do brade prekriven debelom perinom, leži u krevetu. Jovan malo pridiže glavu i s mukom se nasmeši. Po čelu su mu izbile krupne kapi znoja.

“Otkud ti derane?” procedi teško dišući.

“Šarov me doveo”, pohvali Jovica vernog psa koji je veselo mahao repom.

“A Šarov“, zakašlja se Jovan.

“Deda, zašto si ostao na salašu?” upita Jovica potpaljujući vatru u staroj peći. “Baba se baš zdravo zabrinula.”

“Pao sam sa senika, sine”, odgovori deda i zajauka pokušavajući da pokrene nogu. “Izgleda da je napukla.”

“Kog si vruga tražio na seniku po ovakvoj hladnoći”, zaprepasti se Jovica.

“Vruga, derane, vruga. Hteo sam da prikucam nekoliko letava koje su se otkinule od jakog vetra. Senik je pun sena. Ako bi se skvasilo, istrulilo bi do proleća.”

Slušajući dedu, Jovica je ne prekidajući ga, na brzinu skuvao čaj.

“Uzeo sam merdevine da se popnem na senik, a nisam primetio da je jedna prečka napukla. Tresnuo sam o ledinu ko trula bundeva”.

Kao da ga neko ubode iglom, Jovica izjuri u dvorište i pogleda prema seniku, pa se vrati u toplu kuću:

“E, da si mene čekao sad bi i letve bile zakucane i merdevine čitave i tvoja noga cela. Ponašaš se kao dete.”

Gledajući ozbiljno, stao je pored kreveta, pa se podbočio rukama, baš kako to čini baba Lenka kad se na njega ljuti.

“Baš si ti neki vražić”, nasmeja se Jovan, s mukom potiskujući bol.